

Obsah

Úvod (*Kateřina Kubínová – Klára Benešovská*)

O vzniku knihy a jejím názvu	8
Funkce výtvarného umění ve středověku	18
Koncepce a obsah knihy	30

I. NÁBOŽENSKÁ FUNKCE OBRAZU

Obraz liturgie a obraz v liturgii

1. Sakrální architektura: místo pro fungování obrazu v liturgii (<i>Klára Benešovská</i>)	48
2. Obraz součástí architektury (<i>Dalibor Prix</i>)	72
3. Drobná architektura v kostelním interiéru: místa liturgie, jejich typy a funkce (<i>Aleš Mudra</i>)	92
4. Ženské kláštery a jejich obrazy (<i>Klára Mezihoráková – Jan Dienstbier – Lenka Panušková</i>)	104
5. Obraz v liturgii: oltářní retábl mezi 13. a 16. stoletím (<i>Jan Klípa – Aleš Mudra – Helena Dáňová</i>)	142
6. Nástěnný obraz jako doprovod a ohlas liturgie (<i>Jan Dienstbier – Ondřej Faktor – Zuzana Všeetečková</i>)	182
7. Ornamenta a imagines: role a funkce textilií v prostoru kostela (<i>Evelin Wetter</i>)	214
8. Imago v kontextu církevního užitého umění (<i>Karel Otavský</i>)	248
9. Obrazy v liturgických knihách: misály, graduály a antifonáře z přelomu 14. a 15. století (<i>Milada Studničková</i>)	270
10. Proměny funkce ornamentu liturgických rukopisů v kontextu ostatních druhů umění (<i>Viktor Kubík</i>)	308
11. „Volné“ sochy a obrazy v liturgickém prostoru (<i>Jan Klípa – Aleš Mudra</i>)	348

Kult obrazů a obrazoborectví

12. Počátky české deskové malby, její podoby a funkce (<i>Hana Hlaváčková</i>)	364
13. Kultovní obraz v období krásného slohu a v 15. století (<i>Jan Klípa</i>)	388
14. Milostný obraz a jeho fungování – Madona od sv. Tomáše v Brně (<i>Kaliopi Chamonikola</i>)	420
15. Kopie a zobrazení středověkých uctívaných soch (<i>Aleš Mudra</i>)	436
16. Český krásný sloh v sochařství a kult roušky Panny Marie (<i>Ivo Hlobil</i>)	442
17. Husitské obrazoborectví a meze jeho tolerance k výtvarnému dílu (<i>Jan Chlíbaec</i>)	480

Obraz jako argument

18. <i>Pictura laicorum scriptura?</i> (<i>Jan Dienstbier – Ondřej Faktor</i>)	506
19. Biblická typologie v obrazech (<i>Lenka Panušková – Kateřina Kubínová – Milada Studničková</i>)	532
20. Náboženský obraz v prostředí městské komunity (<i>Jan Chlíbaec</i>)	554
21. Utrakvismus a obrazy v sakrálním prostoru (<i>Aleš Mudra – Jan Klípa</i>)	570
22. Obraz jako téma ideového sporu mezi františkány-observanty a utrakvisty (<i>Jan Chlíbaec</i>)	594

Vyobrazení na vstupních stranách knihy a jednotlivých oddílů a kapitol, 1. díl	618
--	-----

Obsah

II. REPREZENTATIVNÍ A MEMORIÁLNÍ FUNKCE OBRAZU

Demonstrace svrchovanosti a majestátu českého panovníka

1. Přemyslovský hrad v krajině a ve městě jako obraz moci (*Dalibor Prix*) 10
2. „Cujus est imago haec et suprascriptio?“ Panovnická reprezentace na přemyslovských mincích (*David Vrána*) 36
3. Rukopisy doby knížecí nástrojem reprezentace (*Kateřina Kubínová*) 48
4. Monumentální nástěnná malba ve službě panovníka (*Kateřina Kubínová*) 68
5. Královský patronát v sochařství 13. století (*Aleš Mudra*) 96
6. Královny a jejich věnná města. K otázce stavebních a donátorských aktivit královen v předhusitském období (*Helena Dáňová*) 106
7. Skulptury Staroměstské věže Karlova mostu – zjevné a skryté (*Ivo Hlobil*) 122
8. Dvorské umění a panovnická reprezentace Václava IV. a Zikmunda Lucemburského (*Jan Klípa*) 166
9. Astrologické rukopisy: od poučení k reprezentaci (*Lenka Panušková*) 196
10. Devízy a insignie řádu jako imago panovníka (*Milada Studničková*) 224

Budování místa moci a místa paměti – Pražský hrad

11. Pražský hrad – sídlo panovníka: od Karla IV. k Zikmundovi (*Petr Chotěbor*) 260
12. Metropolitní chrám sv. Víta a jeho topografie v době Lucemburků (*Klára Benešovská*) 278
13. Svatovítské triforium: podobizna jako osobní memorie.
Hierarchie bust, heraldických znaků a panovnických korun (*Ivo Hlobil – Petr Chotěbor*) 322
14. Náhrobky přemyslovských panovníků v katedrále sv. Víta – memoriální funkce a sochařská imaginace (*Ivo Hlobil – Petr Chotěbor*) 340
15. Královské pohřby v katedrále v 15.-16. století (*Jan Chlíbaec*) 368
16. Paměť liturgických parament (*Evelin Wetter*) 378

Imitatio et aemulatio (Nápodoba a soupeření)

17. Reprezentace objednavatelů českých iluminovaných rukopisů doby lucemburské (*Tomáš Gaudek*) 400
18. Tvrze a hrádky jako prostředek reprezentace nižší šlechty (*Petr Chotěbor*) 426
19. Seberepresentace rodové aristokracie v jagellonských Čechách (*Jan Chlíbaec*) 448
20. Sepulkrální monumenty pozdního středověku v českých zemích a jejich sémantická funkce (*Jan Chlíbaec*) 468
21. Budování perněštejského ideálního města (*Vladimír Hrubý*) 488
22. Profánní umění a jeho různé funkce (*Jan Dienstbier*) 514

Styl jako reprezentace

23. Pražské iluminátorské dílny doby Karla IV. a jejich styl (<i>Hana Hlaváčková</i>)	540
24. Krásný sloh v deskovém malířství. Pojem – význam – funkce (<i>Jan Klípa</i>)	572
25. Import podunajského umění v sochařství a malbě a jeho české varianty (<i>Jan Chlíbec</i>)	596
26. Proměna malířského stylu na počátku 16. století (<i>Kaliopi Chamonikola</i>)	622
Vyobrazení na vstupních stranách knihy a jednotlivých oddílů a kapitol, 2. díl	640
Summary	642
Zkratky knihoven opakovaně citovaných v textu	654
Seznam citovaných pramenů a literatury	655
Poskytovatelé fotografií a reprodukčních práv	772
Autoři fotografií	776
Autoři kreseb a plánek	778
Zdroje reprodukcí	778
Rejstřík jmenný	779
Rejstřík místní	794